

Aanpak om minder proefdieren te verspillen

Advies Nationaal Comité advies dierproevenbeleid

Het is bekend dat er meer proefdieren worden gefokt, dan dat er in dierexperimenten worden gebruikt. Het totaal aantal proefdieren dat in 2016 is doodgegaan of gedood zonder dat ze zijn gebruikt in een dierproef is 440.766, een stijging van 8,5 % ten opzichte van 2015. Dit is een onwenselijk groot aantal gezien vanuit het beginsel dat ieder dier een intrinsieke waarde heeft. Een versterkte inzet van eenieder in de dierproefketen is nodig om deze 'verspilling van dieren' te voorkomen. Maar hoe? Vaak kan dit al voor de start van onderzoek. Uitgaande van het nee, tenzij... principe, moet immers voor elk nieuw te maken genetisch gemodificeerd (GM)-dier worden vastgesteld of het onderzoeksdoel niet op een dierproefvrije manier kan worden bereikt.

Eerder al, in 2015, heeft het Nationaal Comité advies dierproevenbeleid (NCad) advies aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit uitgebracht over het verminderen van het aantal GM-dieren 'In voorraad gedood'. Hierdoor zijn er bijvoorbeeld fokcoördinatoren gekomen die toezien op de kwaliteit en het gebruik van de toegepaste technologie bij proefdieren. En zo vermeldt de NVWA in het jaarverslag 'Zodoende' tegenwoordig de officiële benaming van de registratiecategorieën waarmee inzichtelijk is gemaakt of het aantal dieren dat vóór de proef wordt gedood daadwerkelijk daalt of dat aantallen verschuiven naar andere registratiecategorieën.

Kwaliteits- en efficiëntiecriteria

Recentelijk heeft het NCad een vervolgadvisie uitgebracht op dat van 2015. Daarin staan kwaliteits- en efficiëntiecriteria die moeten bijdragen aan het verminderen van het aantal GM-dieren die gedood worden vóór gebruikt te zijn in de fok of in een dierproef. De criteria bieden tevens een handvat voor het maken van goed beargumenteerde keuzes.

De NCad heeft geadviseerd om deze kwaliteits- en efficiëntiecriteria, opgenomen in 'Codes of Practice', als uitgangspunten te gebruiken in de projectvergunningverlening. Er zijn twee >>

'Codes of Practice' opgesteld, één voor het genereren van GM-dieren en één voor het fokken van GM-dieren.

Centers of excellence voor gentechnologie

Verder is geadviseerd om gebruik te maken van zogenaamde 'centers of excellence voor gentechnologie'. In Nederland is een aantal van dergelijke centra actief. Deze worden ook wel Gene Technology Platform genoemd. Hier is de kennis aanwezig om te adviseren over de beste manier om een bepaald GM-diermodel te maken en de competentie en infrastructuur om het GM-diermodel vervolgens zo efficiënt mogelijk te genereren. De Gene Technology Platforms kunnen dan zorgen voor een overzicht van beschikbare GM-lijnen.

Debat over wenselijkheid genetisch gemodificeerde dieren

Nieuwe technieken maken het steeds makkelijker om genetisch gemodificeerde dieren te maken. Het aantal proefdieren kan daardoor ook stijgen. Het NCad roept daarom op tot het organiseren van een open debat over deze ontwikkeling.

De NCad-adviezen met daarbij de 'Codes of Practice' zijn te lezen op ncadierproevenbeleid.nl

Advies Genetisch gemodificeerde dieren

'Dood of gedood voor gebruik in fok of dierproef' - deel 2 Kwaliteitscriteria

Advies van het Nationaal Comité advies dierproevenbeleid (NCad) in opdracht van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

